

Opsamling fra møder om korrekte stilladser

Byggeriets Arbejds miljøbus, herunder Videntjenesten om arbejdsmiljø for bygherrer og rådgivere og organisationerne bag, holdt i efteråret 2016 fire møder om korrekte stilladser i forbindelse med indsatsen på området. På møderne drøftede deltagerne problematikker omkring samarbejdet ved valg og tilretning af stillads med udgangspunkt i teaterstykke fra Dacapo-teatret.

Evalueringen viste, at mange fik noget med hjem, som de kunne bruge, mens andre gerne ville have haft større fokus på stilladsregler og -muligheder frem for holdningsændring og barrierer for samarbejdet ved valg og tilretning af stilladser. Der kom gode forslag til, hvordan der kan sættes yderligere fokus på arbejdsmiljø ved arbejde på stillads. Disse vil vi arbejde videre med.

Under møderne tegnede Jens Vox en række tegninger. Vi har udvalgt de bedste, som kan findes på:

<http://www.byggeproces.dk/emner/moeder-og-workshops/moeder-om-korrekte-stilladser>.

Behov for større fokus hos alle aktører

Møderne viste, at der er brug for større fokus på stillads hos alle aktører, hvis vi skal opnå korrekte stilladser. Det er rigtigt dyrt, hvis der bliver opstillet et forkert stillads, så det er vigtigt at vælge rigtigt første gang. Når der skal være stillads på en byggesag, så skal der være fokus fra start af hos bygherre, rådgivere og projekterende, så det kan beskrives i udbuddet, hvilke(t) arbejde(r) der skal foregå fra stillads, og der skal tages højde for det i tidsplanen.

Den ekspertviden, om stilladsfirmaerne besidder, bør bringes i spil, gerne allerede i projekteringsfasen, så den bedste løsning bliver fundet. De stilladsfirmaer, som deltog på møderne, var parate til at medvirke med tidlig rådgivning, i højere grad end det sker i dag.

Hvis det er et fællesstillads, skal arbejdsmiljøkoordinator (P) involveres, så stilladset bliver beskrevet i plan for sikkerhed og sundhed (PSS). Stilladsarbejde er særligt farligt arbejde, så derfor skal der altid være en PSS for sådant arbejde.

Den, som opstiller stilladser, skal have øje for, hvilke(t) arbejde(r) der skal foregå på stilladset. Ofte bliver den, som vælger stilladset, også projekterende og skal overholde de pligter, som følger heraf.

Desuden skal arbejdsgiveren, som har ansatte på stilladset, sørge for, at det er det rigtige stillads til opgaven, samt at instruere og følge op overfor sine medarbejdere.

Ved diskussion og opsamling på møderne var der et særligt fokus på følgende:

Bygherre

- Sætte sig ind i reglerne for bygherrens pligter og holde fast i sit ansvar
- Lave aftaler om ansvarsfordeling tidligt, herunder tydeligt aftalegrundlag. Vigtigt for at opnå et godt samarbejde mellem alle parter
- Udpege arbejdsmiljøkoordinator (P) og (B), herunder ydelsesbeskrivelse med fokus på ressourcer, beføjelser

- Interessere sig for, hvilke arbejder der skal foregå fra stillads og med hjælp fra arbejdsmiljøkoordinator (P) få lavet risikovurdering og PSS.
- Efterspørge viden om stilladser hos de andre i projektet
- Medvirke til at tidsplanen bliver realistisk
- Være synlig gennem projektet og på pladsen
- Afsætte penge til uforudsete udgifter

Bygherrerådgiver

- Kommunikere bygherreansvaret for arbejdsmiljø tydeligt til bygherren
- Rådgive bygherren om at få aftalt ansvarsfordelingen tidligt, som grundlag for et godt samarbejde mellem alle parter. Rådgive om udbudsformer og hvordan arbejdsmiljø bedst tilgodeses i udbudsprocessen
- Medvirke til at tidsplanen bliver realistisk
- Overveje om der er flere arbejdsgivere, som skal bruge samme stillads. Medvirke til risikovurdering af arbejderne
- Rådgive bygherren om nødvendige forundersøgelser. Det kan være givtigt med en gennemgang af bygningen for at undgå uforudsete forhold (ekstraopgave)

Projekterende

- Efterspørge ansvarsfordelingen hvis den ikke er tydelig
- Sikre sig basisviden om stilladser, fx gennem stilladsfirma eller kurser
- Beskrive hvilket arbejde der skal foregå på stilladset (funktionsbeskrivelse) i udbudsmaterialet og synliggøre arbejdsmiljørisici. Sørge for lige vilkår i udbudsprocessen
- Stille krav til godkendelse af stillads (beregning når det ikke er standardstillads), KS-mappe og tilsyn med stillads
- Overveje særlige forhold eller begrænsninger, fx gennem tjekliste på <http://www.korrekestilladser.dk/hvem-er-du/projekterende>. Tag nødvendige beslutninger i stedet for at overlade det til entreprenøren.
- Henvise til relevante branchevejledninger i udbudsmaterialet

Byggeledelse

- Efterspørge ansvarsfordelingen hvis den ikke er tydelig.
- Gå i dialog med projekterende og bygherre, hvis der er uklarheder eller mangler i projektet
- Dialog med stilladsopstiller, så det rigtige stillads vælges fra start af og den mest optimale løsning vælges ved evt. tilretninger
- Afholde opstartsmøde med alle parter omkring rækkefølge af opgave, samt spilleregler for kommunikation og samarbejde. Stilladsopstiller bør og vil gerne deltage.
 - o Dette møde kan med fordel kombineres med det opstartsmøde, som arbejdsmiljøkoordinator (B) skal holde på vegne af bygherren.
- Ved ekstraarbejde, sørg for at tilretning af stillads indgår på arbejdssedlen

Arbejdsgiver

- Efterspørge ansvarsfordelingen hvis den ikke er tydelig.
- Planlægge arbejdet og sørge for, at stilladset er egnet til det pågældende arbejde før opstart. Udarbejde APV

- Undersøge om stilladset er godkendt før opstart (grønt skilt).
- Stille krav til stilladsopstiller og ordregiver – hold forhandlingen åben. Sige fra, hvis arbejdet ikke kan udføres forsvarligt
- Udarbejde skriftlig vurdering af arbejdet, da det er særligt farligt arbejde, når der arbejdes fra stillads
- Instruere af egne ansatte, herunder vurdere forholdene og forventningsafstemning om arbejdsopgaven. Holdningsændringer kommer oppefra

Ansatte

- Basisviden om stillads så de ved, om stilladset er ok
- Medvirke til at planlægge arbejdet, så forholdene er i orden før opstart
- Sige fra, hvis arbejdet ikke kan udføres forsvarligt. Brug fx <http://www.haandbogen.info/da/forside> så fokus holdes på regler og ikke meninger

For yderligere information henvises til <http://www.korrekestilladser.dk/>, hvor vi har samlet relevant information og regler om stilladser.